

Звершення та надії Анатолія Сінозацького

Сьогодні видатний винахідник і раціоналізатор краю зустрічає своє сімдесятиріччя, однак продовжує працювати над новими проектами, втілювати задуми, ідеї в конкретні справи, бо інженерна думка не дає йому спокою. Він весь у творчому пошуку, як у далекі юні роки, в часи зрілості й оригінальних технічних звершень.

Хоч родом Анатолій Сінозацький з Київщини, син фронтовика, але більшість років його життя міцно пов'язані з Поліським регіоном. Закінчивши гідромеліоративний інститут у Рівному (нині Національний університет водного господарства та природокористування), молодий спеціаліст два роки працював геологом у столиці, потім головним інженером торфових заводів тресту «Укрзахідвугілля» на Львівщині. А в 1971-ому очолив торфобрикетний завод «Кремінне» в Клесові. І відтоді плідно трудиться на Сарненщині не тільки як непересічний організатор виробництва, а й талановитий винахідник і раціоналізатор. Коли при спорудженні сировинної бази підприємства виявилось, що геологи помилились у її реальній оцінці, а місцевий торф за параметрами не могли переробляти на встановленому вже технологічному обладнанні, то директор сам придумав унікальну технологію брикетування ґрунтового палива з кам'яним вугіллям. На свій страх і ризик провели відповідну реконструкцію торфобрикетного комплексу — завод уперше виконав план! Більше того — винахід знайшов широке застосування на промислових підприємствах України, Росії, Білорусі. На виставці досягнень народного господарства в тодішній столиці Радянського Союзу Москві цю технологію відзначили срібною медаллю.

Згодом Анатолій Михайлович винайшов і змонтував ще одне ноу-хау - лінію з переробки костриці (відходів льоноволокна) у пресовані плити, що є аналогом ДСП. Однак перестали на Поліссі вирощувати льон, його виробництво в Україні скоротили, лише в Білорусі, під Мінськом, таку продукцію за технологією земляка й досі успішно виготовляють. Після дванадцяти літ роботи на «Кремінному» винахідник за власним бажанням перейшов на підприємство зовсім іншого технічного напрямку. За кошти столичного оборонного заводу «Буревісник» організував будівництво його філіалу «Моноліт» у Клесові. За три роки спорудили господарським способом сім тисяч квадратних метрів виробничих площ, освоїли десятки нових технологій з виготовлення приладів для підводних човнів та атомоходів, створили в селищі півтисячі робочих місць. Про таке сьогодні можна лише мріяти! У тому ж Клесові Анатолій Сінозацький спроектував цех виробів зі шкіри, зокрема мисливського спорядження, яке користується особливим попитом у краю лісів і ооліт, чим надав можливість працевлаштування місцевим жінкам.

Коли ж у 1989 році в тодішньому СРСР прийняли закони про кооперативну та підприємницьку діяльність, то вирішив заснувати інженерну винахідницьку фірму, назвав її «Фантомаш» (фантастичні машини). Це приватне науково-виробниче підприємство орендує частину приміщень та території СЗМТК. Відтак на його базі Анатолій Сінозацький здійснив нові задуми й інженерні звершення. Одне з них - проектування та виготовлення дробарок. Ці потужні дробильно-сортувальні машини ефективно працюють у багатьох гранітних кар'єрах держави, виробляючи щебінь європейських стандартів.

- Наші механізми й обладнання втричі дешевші за імпортні та не поступаються ні продуктивністю, ні якістю виробленого щебеню, - впевнено каже Анатолій Михайлович. — Змонтували дробильно-сортувальні комплекси для щебеневих заводів у Вінницькій, Дніпропетровській, Івано-Франківській областях. Серед наших замовників на Рівненщині — «Укравтодор», Львівська залізниця.

Нині саме кубовидний щебінь отримав технологічний прорив у країні, за обладнанням з його виготовлення звертаються у «Фантомаш» будівельні комбінати, шляхо-експлуатаційні дільниці. А такі машини проектують і розробляють тільки в науково-виробничій фірмі Анатолія Сінозацького.

П'ятирічку тому почалося конкретне втілення нового проекту інженера-винахідника — технології отримання на експериментальній установці нафти з побутових відходів. Згодом на замовлення одного з донецьких підприємств Анатолій Михайлович сконструював і виготовив обладнання з переробки старих автомобільних шин на нафту й природний газ. Щорічно у світі нагромаджується величезна кількість зношених автошин, що конче потребують утилізації, бо на звалищах виділяють дуже шкідливі канцерогенні гази. Таким чином винахід досвідченого інженера не тільки вирішує цю проблему, а й дозволяє отримувати цінні енергоносії. За словами автора, з кожної тонни шин його установка виробляє до 400 кг рідкого палива й 1200 кубометрів газу. Потреба України в них сягає не менше тисячі штук, причому вартість фантомашівського комплексу у 8-10 разів нижча зарубіжних аналогів. Улітку минулого року Анатолій Сінозацький після успішної демонстрації роботи свого винаходу перед зацікавленими представниками підприємств з різних міст держави зазначив:

- Вірю, що за нашою технологією майбутнє, адже вона в короткі строки розв'язує надзвичайно гостру проблему сучасності.

А цьогогоріч нею зацікавились фахівці аж з Японії, які приїхали в Сарни побачити, як працює унікальне обладнання, пересвідчитись у його ефективності. Винахідник сподівається, що держава почне підтримувати технопарки прикладних технологій і науково-виробничі комплекси типу «Фантомаш». Адже без модернізації Україна на світовому ринку не конкурент і приречена на відставання. Анатолій Сінозацький не один рік добивається створення технологічного центру на базі свого НВП і колективів наукових інститутів, з якими підтримує зв'язки. До безпосереднього розв'язання виробничих проблем можна було б задіяти молодь, талановитих студентів і науковців того ж Національного університету водного господарства та природокористування. Давно час активно розвивати потенціал нового покоління інженерів, які в безвиході стали торговцями на оазарах чи заробітчанами на далекій чужині. Саме на ниві втілення в практику сміливих проектів НВП «Фантомаш» - реальна перспектива виходу промисловості на сучасні рубежі.

Поруч з Анатолієм Михайловичем творчо працюють син Юрій, дружина Людмила Василівна, дочка Світлана, навіть старші онуки долучаються до справ інженерної династії. А винаходів, раціоналізаторських пропозицій у глави родини ще багато.

Ювіляр з молодих літ любить не тільки техніку, а й літературу, захоплюється поезією, іноді сам бере перо й пише вірші про те, що хвилює до глибини душі. У свої сімдесят не розчарувався в житті, сповнений творчих планів і натхнення втілити їх на практиці. Бо, каже, серед інших зробив і таке відкриття: образи з металу приносять їх автору не менше задоволення, ніж літературні.

Анатолій Петрук